

1974-03-29

11.121-297-71

Kramfors kommun
Box 47
872 00 KRAMFORS

Bildande av naturreservat i Mjällom, Nordingrå socken,
Kramfors kommun (Villmyrans naturreservat)

Med stöd av 7 § naturvårdslagen beslutar länsstyrelsen att fastigheten Mjällom 2:40 i Nordingrå socken, Kramfors kommun, skall utgöra naturreservat på grund av områdets särregna örtflora med riklig förekomst av de sällsynta orkidéarterna norna (*Calypso bulbosa*) och skogsfru (*Epipogium aphyllum*).

Fastigheten, som omfattar ca 5,3 hektar, har förvärvats av staten för naturvårdsändamål.

./.

Reservatet har utmärkts på karta som hör till beslutet.

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen att nedan angivna föreskrifter skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående för-
fogandet över reservatområdet

Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad
2. anlägga väg eller stig
3. gräva, schakta eller vidta annan åtgärd som förändrar markytans form eller menligt inverkar på livsbetingelserna för vegetationen
4. framdraga mark- eller luftledning
5. vidta skogliga åtgärder som inte angetts i gällande skötselplan
- × 6. framföra motorfordon.

B. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen gällande all-
mänheten

Det är förbjudet att

- × 1. framför fordon
- × 2. tälta eller göra upp eld
- × 3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, ta frö och att skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp eller plocka örter, gräs, mossor eller lavar

1974-03-29

11.121-297-71

4. anordna orienteringskontroller eller snitslade spår.

I övrigt erinras om de förbud som allmänt gäller, varvid här kan nämnas förbud
att

1. olovligen av växande träd taga ris, gren, näver, bark, löv m m (12 kap 2 § brottsbalken)
2. skräpa ned i naturen med plåt, plast, glas, papper, avfall eller annat (23 § naturvårdslagen)
3. handha eld eller brandfarligt föremål på sådant sätt att därav lätt kan uppstå brand (10 § brandlagen).

C. Föreskrifter enligt 7 § naturvårdskungörelsen om vård och förvaltning

- a) Reservatet skall vårdas med avsikt att främja livs-
tingelserna för områdets säregna örtvegetation.

Åtgärder ska vidtas som, utan att strida mot syftet i föregående stycke, underlättar för allmänheten att ta del av områdets speciella, botaniska kvaliteter.

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom utarbetande och fastställande av skötselplan.

- b) Reservatet, som enligt 7 § naturvårdskungörelsen förvaltas av domänverket, skall benämnas Villmyrans naturreservat och utmärkas av skogsvårdsstyrelsen i enlighet med av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar.

Länsstyrelsen upphäver härmed för Villmyran gällande förordnande enligt 11 § naturvårdslagen utfärdat 1972-02-08.

./.

Besvär till jordbruksdepartementet. Se bilaga (PLY 1).

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsens styrelse fattat beslut, har förutom fördraganden naturvårdsdirektören Bengt Taflin, även byrådirektören Bengt Norén, 1:e byråinspektören Lars Guvå, 1:e länsassessorn Tage Ljunggren, bitr länsarkitekten Örjan Mohlund, bitr överlantmätaren Hans Yngve Eriksson deltagit.

I styrelsens beslut har deltagit landshövdingens ställföreträdare Nils Sjölin, ledamöterna Ivar Nordlander, Anund Hedberg, Nils J Wedin, Martin Olsson, Stig Olsson, Harry Sjöström samt suppleanterna Gustaf Fagerström, Bertil Haslum

Avstyckning från Mjällom 2:22, fastighetsreglering berörande Brännon 2:1, Mjällom 8:2, 30:1 och lotten A från Mjällom 2:22.

Kommun Nordingrå Län Västernorrlands

Nyttbildade fastigheter *L.H. Arvid* 2:40

Registreringsdatum 1972-12-24

Uppgift om åtgärd förändringen eventuellt har införts i fastighetsregistret *Leif Eriksson* För fastighetsregistermyndigheten

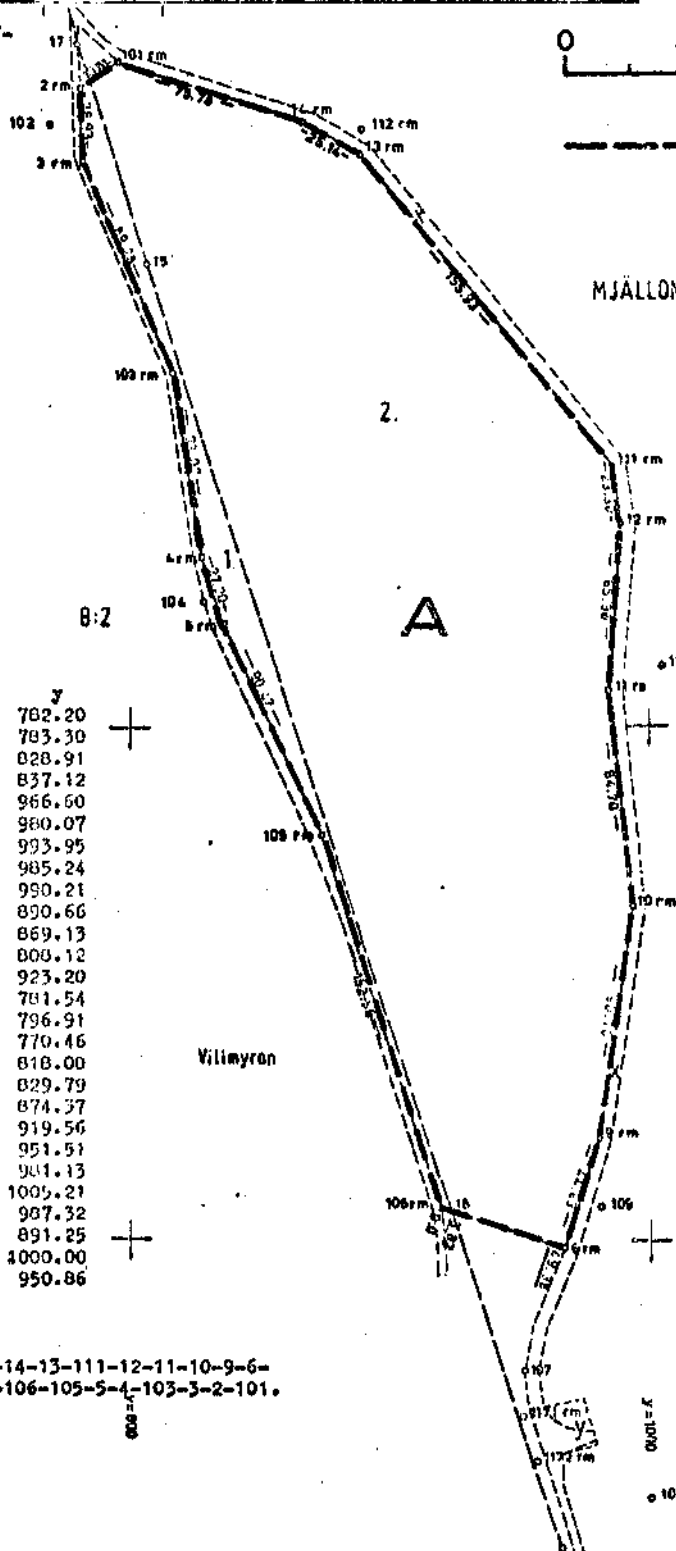
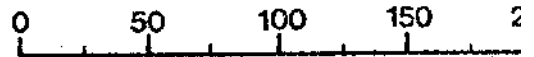
VILLMYRANS NATURRESERVAT

Beställare

Hanna Hedman

Ägare, uppgifter till lokal stammyndighet och andra anmärkningar

FÄSTIGHETSÄTTSLIG BESKRIVNING, aktbil BE

TEKNISK BESKRIVNING

Koordinatförteckning:

punkt	mark	x	y
2	rn	1649.84	782.20
3	rn	1620.93	783.30
4	rn	1466.42	828.91
5	rn	1440.49	837.12
6	rn	1197.32	966.60
7	rn	1239.87	980.07
8	rn	1329.47	993.95
9	rn	1413.72	985.24
10	rn	1478.89	950.21
11	rn	1624.36	890.66
12	rn	1637.34	869.13
13	-	1501.15	808.12
14	-	1211.07	923.20
15	-	1667.41	781.54
16	rn	1660.28	796.91
17	-	1635.80	770.46
18	rn	1538.67	818.00
19	-	1448.89	829.79
20	rn	1358.04	874.37
21	rn	1212.22	919.56
22	-	1149.22	951.51
23	-	1212.58	901.13
24	rb	1423.78	1009.21
25	rn	1502.01	987.32
26	xm	1633.84	891.25
1000	-	1100.00	1000.00
1171	rn	1131.39	950.86

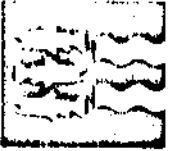
Tillhör länsstyrelsens beslut 1974-03-29, dnr 11.121-297-71

Nyttillkomna gränsex: 101-14-13-111-12-11-10-9-6-16-106-105-5-4-103-3-2-101.

Av tekniska inrättelser avser
Ingenjör Sigvard Söderqvist

Skala	Ang. karta, måttställning
1:2000	Sk b1 108 77 (732)
Mätning	Beräkning
88	88
Kartering	Rutin redigering
88	88

Framställt genom
Nymätning

Länsstyrelsen
Västernorrlands län

Kopia

BESLUT

3

1974-03-29

11.121-297-71

och Ingvar Sundén.

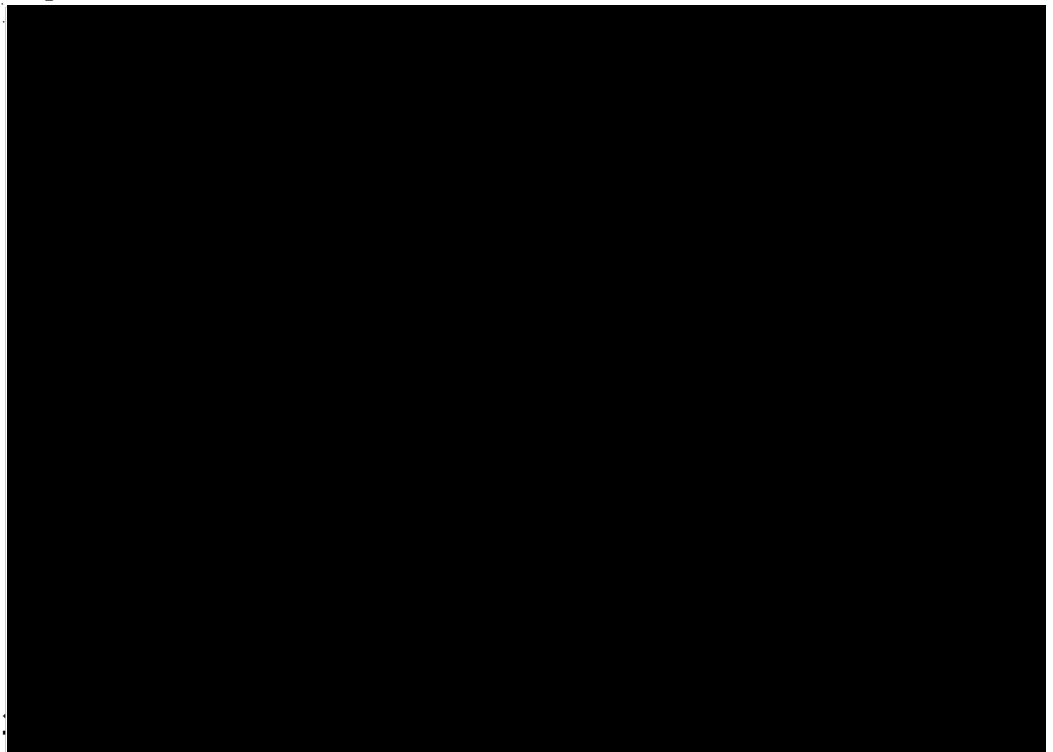
Nils Sjölin

Bengt Taflin

Bestyrkes

Hallberg

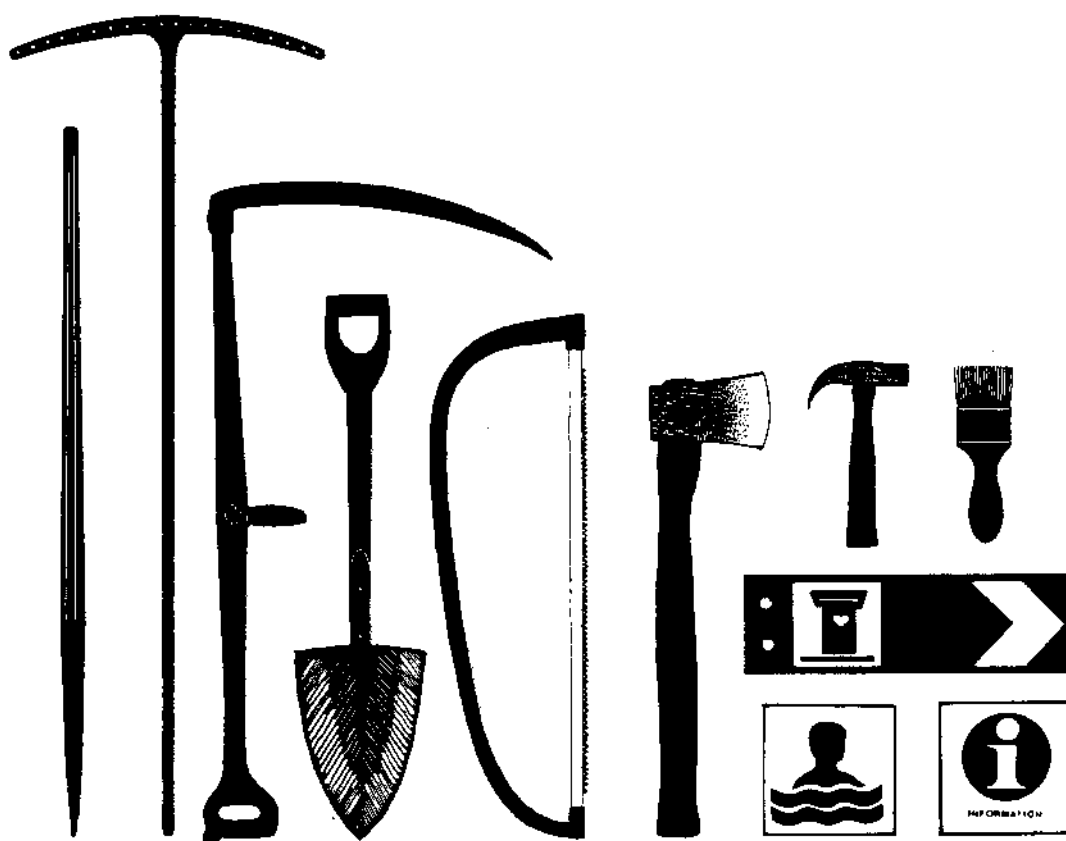
Kopia till

SKÖTSELPLAN

VILLMYRANS
NATURRESERVAT

Kramfors kommun

LÄNSSTYRELSEN

VÄSTERNORRLANDS LÄN

FÖRORD

Denna skötselplan har utarbetats av länsstyrelsens naturvårdsenhet.

Skötselplanen består av två delar: 1. Allmän beskrivning.
2. Plandel. För ytterligare beskrivning av reservatet hänvisas till andra publikationer, se litteraturlistan.

Planen har fastställts av länsstyrelsen 1984-10-29.
(dnr. 11.131-255-84). Fastställelsen omfattar inte den ekonomiska utredningen.

ALLMÄN BESKRIVNING

ADMINISTRATIVA DATA

Skyddsform	Naturreservat
Objektnummer	2202018
Beslutsdatum	1974-03-29
Kommun	Kramfors
Registerområde	Nordingrå socken
Läge	3,5 km O Mjällom
Topografisk karta	18 I SO och NO
Ekonomisk karta	18 I Kramfors 7 h (188 77)
Areal	5,3 ha
Fastighet	Mjällom 2:40
Markägare	Staten genom statens naturvårdsverk (naturvårdsfonden), Box 1302, 171 25 SOLNA
Naturvårdsförvaltare	Skogsvårdsstyrelsen

LÄNSSTYRELSENS BESLUT OM NATURRESERVAT 1974-03-29,
dnr 11.121-297-71

"Med stöd av 7 § naturvårdslagen beslutar länsstyrelsen att fastigheten Mjällom 2:40 i Nordingrå socken, Kramfors kommun, skall utgöra naturreservat på grund av områdets säregna örtflora med riklig förekomst av de sällsynta orkidéarterna norna (*Calypso bulbosa*) och skogsfru (*Epipogium aphyllum*).

Fastigheten, som omfattar ca 5,3 hektar, har förvärvats av staten för naturvårdsändamål.

Reservatet, har utmärkts på karta som hör till beslutet.

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen att nedan angivna föreskrifter skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående förfogandet över reservatområdet

Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad
2. anlägga väg eller stig
3. gräva, schakta eller vidta annan åtgärd som förändrar markytans form eller menligt inverkar på livsbetingelserna för vegetationen
4. framdraga mark- eller luftledning
5. vidta skogliga åtgärder som inte angetts i gällande skötselplan
6. framföra motorfordon

B. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen gällande allmänheten

Det är förbjudet att

1. framföra fordon
2. tälta eller göra upp eld
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, ta frö och att skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp eller plocka örter, gräs, mossor eller lavar
4. anordna orienteringskontroller eller snitslade spår.

I övrigt erinras om de förbud som allmänt gäller, varvid här kan nämnas förbud

att

1. olovligen av växande träd taga ris, gren, näver, bark, löv m m (12 kap 2 § brottsbalken)
2. skräpa ned i naturen med plåt, plast, glas, papper, avfall eller annat (23 § naturvårdslagen)
3. handha eld eller brandfarligt föremål på sådant sätt att därav lätt kan uppstå brand (10 § brandlagen).

C. Föreskrifter enligt 7 § naturvårdskungörelsen om vård och förvaltning

- a) Reservatet skall vårdas med avsikt att främja livsbetingelserna för områdets säregna örtvegetation.

Åtgärder ska vidtas som, utan att strida mot syftet i föregående stycke, underlättar för allmänheten att ta del av områdets speciella, botaniska kvaliteter.

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom utarbetande och fastställande av skötselplan.

- b) Reservatet, som enligt 7 § naturvårdskungörelsen förvaltas av domänverket, skall benämnas Villmyrans naturreservat och utmärkas av skogsvårdsstyrelsen i enlighet med av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar*.

* **ÄNDRING I NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN** Enligt länsstyrelsens beslut den 30/12 1977 är skogsvårdsstyrelsen förvaltare av reservatet,

KOMPLETTERING AV RESERVATSBESLUT

Enligt länsstyrelsens beslut 1984-10-29 ska reservatsbeslutet kompletteras med följande tillägg.

Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas som framgår av bifogad skötselplan.

NATURFÖRHÅLLADEN

Reservatet ligger i en norrsluttning ned mot Ullångerfjärden, ca 35-40 m ö h. Området avgränsas av skogsbilvägar förutom på ett kort avsnitt i sydväst.

Berggrunden utgörs av rapakivgranit, en näringsfattig och relativt sur berart. Förklaringen till den rika växtligheten i reservatet är en skalgrusförekomst i gamla strandvallar ovanför reservatet. Genom ett relativt ytligt rörligt grundvatten förses området nedanför med kalkpåverkat vatten.

Området utgörs främst av en örtrik relativt tät och välvuxen 120-årig granskog med löv- och tallinblandning. Skogen är till stor del frisk, men på några ställen är träden sjuka, angripna av rotröta och barkborreangrepp. Enstaka luckor förekommer. Där luckorna är tillräckligt stora 10x10 m - 15x15 m har en granföryngring börjat skjuta i höjden. I mindre luckor orkar inte granplantorna upp. De skuggiga och fuktiga förhållandena medför en artrik vegetation. Bland annat påträffas följande orkidéarter grönkulla, nattviol, knärot, skogsfru och norna. Den rikliga förekomsten av norna och skogsfru inom samma begränsade område gör det speciellt intressant. I reservatet påträffas elva av de fjorton orkidéarter som man hittat i Nordingrå. I den sydöstra delen av reservatet dominerar tall och vegetationen visar en mer trivial flora. Ett mindre myravnitt finns i den sydvästra delen.

SLITAGE OCH STÖRNINGSKÄNSLIGHET

Reservatet besöks flitigt under nornans blomningstid i början av juni. I reservatet finns en markerad stig som besökarna uppmanas följa, trots detta har ett rutnät av stigar bildats som förbinder nornans växtplatser. Risker är dels att nornor trampas ned och dels att spridningsförhållandena blir sämre när området runt omkring blommorna trampas hårt. Hittills har det inte gått att säkert konstatera någon minskning av nornan på grund av markslitage.

TILLGÄNGLIGHET, INFORMATION

Reservatet nås med bil. Till reservatet finns en skogsbilväg söderifrån. För skogsbilvägen finns en frivillig överenskommelse mellan markägare, stugägare och staten (ordförande är naturvårdsförvaltaren). Statens del i vägunderhållet är 50 %.

En parkeringsplats har iordningsställts söder om reservatet. Informationstavlor finns vid parkeringen och vid stigens början i norra delen av reservatet. En folder över reservatet har tagits fram.

TILLSYN

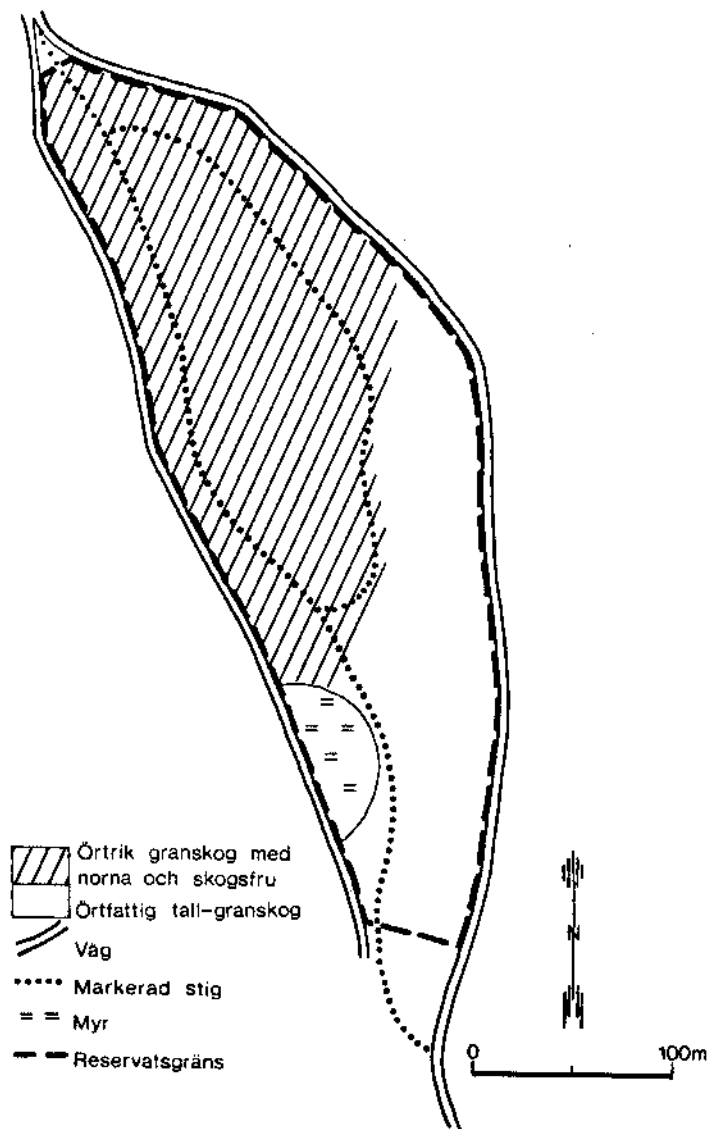
Tillsynen sköts av naturvårdsförvaltaren (skogsvårdskonsulenten) som är stationerad i Ullånger.

INVENTERINGAR, LITTERATURLISTA

En botanisk inventering gjordes 1969 av Jan W Mascher och Knuth Nylander i samband med bildandet av reservatet.

Guvå, L 1971: Naturvårdsinventering i Västernorrlands län. Del 2. Ångermanland: Adalen - Stockholm s 105-106.

Mascher, J W Nylander, K 1969: Villmyran, Nordingrå.
-Länsstyrelsen i Västernorrlands län
-Stencil.Härnösand

PLANDEL

DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK

Övergripande mål

I reservatsbeslutet står följande "Reservatet skall vårdas med avsikt att främja livsbetingelserna för områdets säregna örtvegetation". För att bibehålla de skuggiga förhållandena och den jämna fuktigheten, som är en förutsättning för nornan och skogsfrun, krävs ett kontinuerligt trädskikt. Skötseln av området ska inriktas på att genom anpassade skogliga åtgärder bibehålla och successivt förnygra ett beskuggande trädskikt.

Generella riktlinjer och åtgärder

Skogen ska förnygras genom luckblädning. Till att börja med ska några få luckor tas upp i norra delen av reservatet den närmaste 10-årsperioden (delområde A). I södra delen (delområde B) kan fler luckor tas upp. Ansamling av sjuka träd eller naturliga luckor som uppkommit genom att träd blåst omkull ska vara utgångspunkt för åtgärderna. Luckorna bör vara 10x10 m och inte ligga närmare reservatsgränsen än 15 m.

Eftersom reservatet är litet ska största försiktighet iakttas vid luckblädningen. Luckorna får inte öppnas så mycket att det finns risk för stormfällning.

Drivning av virke ska ske på tjälad mark. Drivning får ske med häst eller snöscoter på sätt som inte skadar mark, buskar eller träd. Stigar som inte bör användas kan fällas igen med träd. Vid mer omfattande stormfällningar ska från fall till fall avgöras vilka åtgärder som är nödvändiga. En utvärdering av de föreslagna åtgärderna ska göras vart 5:e år. Reservatet har delats in i två skötselområden, se skötselplanekartan (A och B).

Delområde A

Beskrivning: Örtrik 120-årig granskog med bl a norna och skogsfrun, se beskrivning "Naturförhållanden". En mindre myr finns i den sydvästra delen.

Mål: Ett olikåldrigt skuggande trädskikt. Myren lämnas orörd.

Åtgärder: Skogen ska förnygras genom luckblädning.

Delområde B

Beskrivning: Relativt likåldrig tall-granskog med en betydligt trivialare flora än område A.

Mål: Ett olikåldrigt bestånd.

Åtgärd: Förnygring av skogen genom luckblädning.

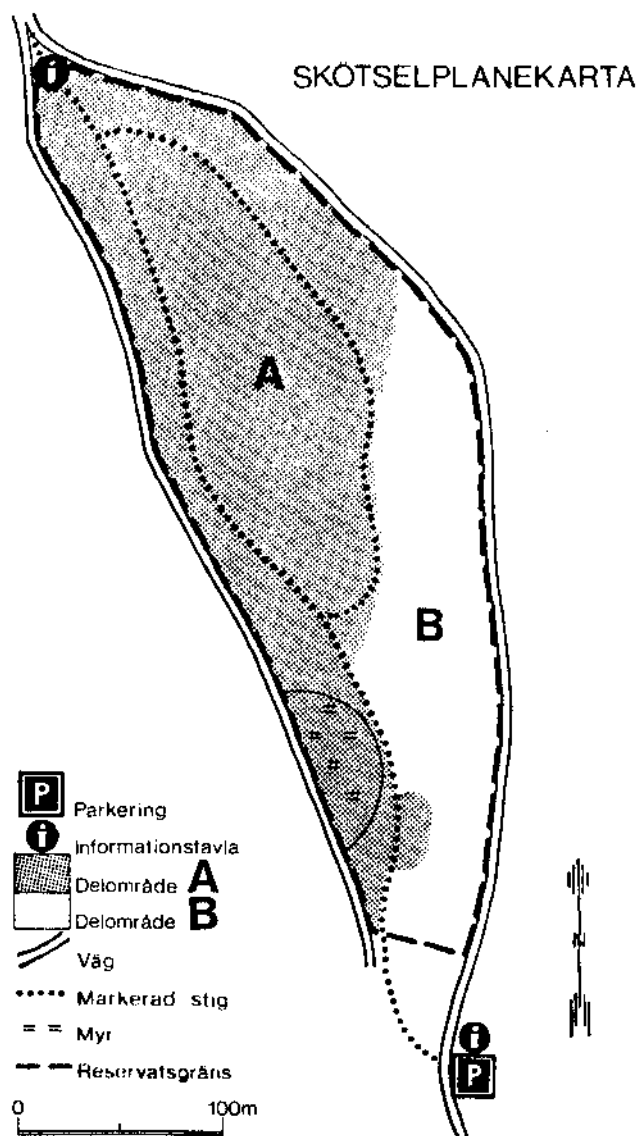
ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Övergripande mål

I reservatsbeslutet står följande om vård och förvaltning.
"Reservatet skall vårdas med avsikt att främja livsbetingelserna för områdets säregna örtvegetation. Åtgärder ska vidtas som, utan att strida mot syftet i föregående stycke, underlättar för allmänheten att ta del av områdets speciella botaniska kvaliteter".

Riktlinjer och åtgärder

Parkeringsplats, informationstavlor och stigar har iordningstänkts. En folder finns om reservatet. Några ytterligare anordningar för besökare till reservatet är inte nödvändiga idag. Om slitaget runt normans växtplatser förvärras måste åtgärder vidtas, t ex blockering av vissa stigar.

DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING AV VEGETATIONSUTVECKLINGEN

Utförda vårdåtgärder ska dokumenteras av naturvårdsförvaltaren i form av en kort textbeskrivning och kartsbild, se bilaga 1.

För att följa vegetationsutvecklingen har fasta provrutor lagts ut i reservat. Provrutorna har dels lagts ut i luckor för att följa granföryngringen och utvecklingen av norna och skogsfru och dels där slitaget är stort eller förväntas bli stort. Norna och skogsfru ska räknas årligen i provrutorna. Vårt 5:e år ska en mer noggrann analys av rutorna göras. Länsstyrelsens naturvårdsenhet ansvarar för provruteanalyserna.

REVIDERING AV SKÖTSELPLAN

Planen ska revideras vid behov. En översyn av planen och en bedömning av behovet av revidering bör ske senast 1994.

FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Ekonomisk utredning

Denna utredning har gjorts av naturvårdsenheten, länsstyrelsen Västernorrlands län 1983.

Årligt underhåll	Ant dagsverken/kostnad
Tillsyn	1 dgv
Stig-och vägunderhåll	2 dgv + 500 :-

Kostnader för skogs- och markvård är svåra att uppskatta, men torde approximativt täckas av försålt virke.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

För underhållsåtgärderna ansvarar skogsvårdsstyrelsen (naturvårdsförvaltaren). Kostnaderna för dessa åtgärder tas från tillgängliga medel på anslaget "Vård av naturreservat".

SKÖTSELPLANEKARTA

